

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΣΤΑΜΟΥ

Εκπαιδευτικός Μηχανολόγος Μηχανικός, ΠΕ12

Διευθυντής ΕΠΑΛ Λευκάδος

3^η ΕΡΓΑΣΙΑ Ε΄ ΚΥΚΛΟΥ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

ΘΕΜΑ:

**«Η ηγεσία ως παράγοντας αποτελεσματικότητας
της σχολικής μονάδας»**

Υπεύθυνος Καθηγητής: Γεώργιος Παπακωνσταντίνου

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ

ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΑΘΗΝΑ 2013

«Ἡ ἡγεσία ὡς παράγων ἀποτελεσματικότητας τῆς σχολικῆς μονάδος»

τοῦ Ἀναστασίου Στάμου

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἀναφέρουμε ἐν πρώτοις μία γενικὴ ἀρχὴ διοικήσεως ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Γραμματεία: «τὸν ἄρχοντα τριῶν δεῖ μεμνήσθαι, πρῶτον μὲν ὅτι ἀνθρώπων ἄρχει, δεύτερον ὅτι κατὰ νόμον ἄρχει, τρίτον ὅτι οὐκ ἀεὶ ἄρχει» (Ἀγάθων εἰς Στοβαίου Ἀνθολόγιον). Στὴν περίπτωσι τοῦ Σχολείου ἡ ἀρχὴ αὐτὴ ἐξειδικεύεται ὑπὸ τὸ πρίσμα τῆς Παιδείας, τῆς Ἀγωγῆς καὶ Μορφώσεως τῶν νέων ἀνθρώπων.

Στὴν πρώτη ἐνότητα τῆς ἐργασίας ἀναφέρονται τὰ βασικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ Διευθυντῆ τῆς σχολικῆς μονάδος. Στὴν δεύτερη ἐνότητα ἀναφέρονται τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ τῆς ἡγεσίας. Συζητοῦνται κατόπιν οἱ ἀρχές καὶ οἱ τρόποι γιὰ τὴν ἀνάπτυξι τῆς ἡγεσίας στὸ σχολεῖο καὶ γίνονται σχετικὲς προτάσεις, τόσον ἀπὸ τὶς μελέτες τῆς βιβλιογραφίας ὅσον καὶ ἐκ προσωπικῆς ἐμπειρίας καὶ ἐπιγνώσεως.

Ἔχουμε ἐπομένως ἕναν σύντομο καὶ περιεκτικὸ ὁδηγὸ στὴν διάθεσι κάθε ἐκπαιδευτικοῦ καὶ κυρίως κάθε διευθυντῆ, γιὰ τὴν ἄρτια ἐνημέρωσί του περὶ τῶν πορισμάτων τῶν μελετῶν τῶν ἐπιστημόνων τῆς Παιδαγωγικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἡγεσίας τῆς σχολικῆς μονάδος, γιὰ τὴν ἀποτελεσματικώτερη λειτουργία της.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΙΣ

Α' Ἐνότης: Ὁ Διευθυντῆς τοῦ Σχολείου

Κατὰ τὴν σύγχρονη ἀντίληψι, διοικήσις γενικῶς, εἶναι ἀφενὸς μία τεχνικὴ ποὺ ἐπιτρέπει στὴν ἡγεσία μίας Ὄργανώσεως νὰ χειρίζεται καλύτερα τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ, γιὰ νὰ ὑπάρχη ἀποτελεσματικότης καὶ ἀποδοτικότης, ἀφετέρου εἶναι μία ἐπιστήμη, γύρω ἀπὸ τὴν ὁποία ὑπάρχουν πολλὲς θεωρίες.

Ἡ κύρια εὐθύνη διοικήσεως τοῦ σχολείου βαραίνει τὸν Διευθυντῆ. Ἀρκετὰ θέματα βεβαίως βρίσκονται στὴν δικαιοδοσία τοῦ Συλλόγου Διδασκόντων. Ἄλλὰ ὁ διευθυντῆς εἶναι ὑπεύθυνος «γιὰ τὴν ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ σχολείου, τὸν συντονισμό τῆς σχολικῆς ζωῆς, τὴν τήρησι τῶν νόμων, τῶν ἐγκυκλίων καὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν ἐντολῶν, καθὼς καὶ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν ἀποφάσεων τοῦ συλλόγου διδασκόντων» (§Δ1, ἄρθρο 11, Ν.1566/85).

Στις καθημερινές υποχρεώσεις του ο διευθυντής ανταποκρίνεται καλύτερα, όταν ο ίδιος λαμβάνει μέρος σε όλες τις φάσεις της σχολικής ζωής, όταν παρακολουθεί στενά την πρόοδο των μαθητών, όταν είναι έτοιμος να προσφέρει την απαραίτητη και κατάλληλη βοήθεια σε διδάσκοντες και μαθητές, όταν γενικά «είναι παντού όρατος μέσα στο σχολείο» (Πασιάρδης, 1994).

Στο σύγχρονο σχολείο ο διευθυντής δεν είναι μόνο διοικητικός και λειτουργικός προϊστάμενος, αλλά κυρίως είναι ο εκπαιδευτικός και ο παιδαγωγός. Η διασφάλιση αρμονικής διοικητικής και παιδαγωγικής λειτουργίας του σχολείου απαιτεί την επιστράτευση όλων των δυνάμεων του διευθυντή. Απαιτεί να παραμείνει ο ίδιος διά βίου μαθητής και να προσπαθή διαρκώς να επεκτείνει τις γνώσεις και τις ικανότητές του (Johnson/Johnson, 1989).

Για να επιτύχει ο διευθυντής στο έργο του, πρέπει να έχει άριστη συνεργασία με το προσωπικό του σχολείου, και παράλληλα να διαμορφώνει κατάλληλο θετικό κλίμα για άγαστη συνεργασία μεταξύ όλων των συναδέλφων εκπαιδευτικών, εξισορροπώντας τις όποιες αντικρουόμενες απόψεις ή προσδοκίες τους (Neuberger, 1995, Wissinger, 1996). Η ολοκληρωμένη εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής και η καλύτερη λειτουργία του σχολείου περνάει πάντα μέσα από την συνεργασία όλων των εκπαιδευτικών (Σαϊτης, 1992).

Ένας καλός διευθυντής δεν κάνει μόνος του όλες τις εργασίες, αλλά συντονίζει την εργασία των άλλων, προσπαθώντας να είναι συγκρατημένος με τις δικές του απόψεις, διότι πρέπει να επιτυγχάνει ένδεχομένως συμβιβασμό μεταξύ ανταγωνιστικών συμφερόντων. Τα ισχυρότερα όπλα ενός διευθυντή δεν είναι οι νομικές διατάξεις, αλλά ο διπλωματικός χειρισμός των σχολικών θεμάτων και η οργανωτική φαντασία. Η εργασία του διευθυντή είναι κατ' αρχήν επικοινωνιακή εργασία (Meyer, 1997β). Για όλα αυτά χρειάζεται ιδιαίτερες ικανότητες και μακρόχρονη εμπειρία.

Ο διευθυντής αποτελεί έξ αρχής το πρότυπο στον χώρο της σχολικής μονάδος για διδακτικά, παιδαγωγικά, επαγγελματικά, υπηρεσιακά και διαπροσωπικά ζητήματα. Είναι έμπυκωτής όλων, κυρίως των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδος και των γονέων των μαθητών, στις προσπάθειες που καταβάλλουν και στις πρωτοβουλίες που ένδεχομένως αναλαμβάνουν, τόσο έντος όσο και έκτος σχολείου. Παρέχει συγκεκριμένες διδακτικές και παιδαγωγικές οδηγίες στους εκπαιδευτικούς, καθώς και στους γονείς (Floesner, 1984). Συμβάλλει στον προγραμματισμό του έργου που παράγεται στην σχολική μονάδα, αξιολογεί και αυξάνει την αποτελεσματικότητα της διδασκαλίας και της μαθήσεως, αποφεύγει εφαρμογή αυταρχικών αντιλήψεων. Δεν άσκει έξουσία και έλεγχο στους εκπαιδευτικούς, αλλά τους παρέχει δύναμη με σκοπό να αποκτήσουν σχετική αυτόνομία (Smyth, 1989, Blase, 1994). Όφείλει να αντιμετωπίσει σωστά τα προβλήματα που τυχόν προκύπτουν κατά την διαδικασία της διδασκαλίας-μάθησεως των παιδιών.

Ἐπί πλέον, ὁ διευθυντής εἶναι ὁ συνδετικός κρίκος καὶ κομβικὸ σημεῖο ἀναφορᾶς σὲ ὅτι σχετίζεται μὲ τὴν ἐπικοινωνία καὶ τὴν διασταύρωσι τῶν πληροφοριῶν ἀνάμεσα σὲ ὅλους τοὺς φορεῖς τῆς σχολικῆς μονάδος. Γί' αὐτὸ ὀφείλει νὰ ἀποκτήσῃ ἰκανότητες, ὥστε νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ ἐπιχειρηματολογῇ, νὰ ἔχῃ τὴν δύναμι τῆς πειθοῦς, νὰ διαθέτῃ προσωπικὸ κύρος καὶ ἐπιβολή, νὰ ἐφαρμόζῃ διοικητικὰς ἢ ὀργανωτικὰς θεωρίαις στὴν πράξι, νὰ καλλιεργῇ τὸν ἀμοιβαῖο σεβασμὸ ἀνάμεσα στὸ διδακτικὸ προσωπικὸ καὶ στὴν κοινωνία, νὰ προαγάγῃ τὸ φιλικὸ κλίμα, νὰ δημιουργῇ ἀμεσότητα καὶ ἰκανοποίησι, νὰ ρυθμίζῃ τὸν ρυθμὸ τῆς ἐργασίας του, νὰ ἐφαρμόζῃ σχέδιο διαχειρίσεως τῶν οἰκονομικῶν πόρων, νὰ χαρακτηρίζεται ἀπὸ ἐπαγγελματισμὸ σὲ σχέσι μὲ ὅλους τοὺς ἐμπλεκόμενους φορεῖς τῶν ἐκπαιδευτικῶν πραγμάτων, νὰ διατηρῇ τὴν πειθαρχία στὸ σχολεῖο, νὰ φροντίζῃ καὶ νὰ ἐνδιαφέρεται γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ ἀνάπτυξι τῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς σχολικῆς του μονάδος, νὰ συντονίζῃ μορφωτικὰς καὶ πολιτιστικὰς δραστηριότητες, κ.ἄ. (Kimbrough/Burkett, 1990).

Β' Ἑνότης: Ὁ Διευθυντής ὡς Ἡγέτης

Ἡγεσία καλεῖται ἡ τέχνη, ἡ διαδικασία ἐπηρεασμοῦ τῶν ἀτόμων ἔτσι, ὥστε νὰ ἐργασθοῦν πρόθυμα γιὰ τὴν ἐπίτευξι τῶν ὁμαδικῶν στόχων. Ἡ Διεύθυνσις ὅθεν, ποὺ ἐφαρμόζει τὴν Ἡγεσία, ἀξιοποιεῖ, ἐνεργοποιεῖ καὶ καθοδηγεῖ ὅλο τὸ ἀνθρώπινο δυναμικὸ προκειμένου νὰ συμβάλῃ ἀποτελεσματικὰ στὴν ὑλοποίησι τῶν ἀντικειμενικῶν σκοπῶν τοῦ Ὄργανισμοῦ.

Ἡγέτης γενικῶς θεωρεῖται αὐτὸς ποὺ ἀσκεῖ ἡγεσία, ποὺ διαχειρίζεται ἐξουσία, ποὺ ἐπηρεάζει καὶ ἐλέγχει ἓνα σύνολο σὲ πολιτικὸ, κοινωνικὸ, ἰδεολογικὸ κτλ. ἐπίπεδο. Χρησιμοποιεῖται ὡς συνώνυμο τοῦ ἀρχηγοῦ, τοῦ ἡγεμόνα, τοῦ ἄρχοντα, τοῦ ἐπικεφαλῆς. Εἶναι αὐτὸς ποὺ ξεχωρίζει καὶ ποὺ διακρίνεται σὲ ἓναν χῶρο λόγῳ τῆς δράσεως ἢ τοῦ ρόλου ποὺ ἀναλαμβάνει (Στραβάκου, 2003).

Ἡ ἡγεσία εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο ἀπὸ τεχνική. Εἶναι ταλέντο καὶ συνδυασμὸς ἰκανοτήτων ὅπως, διορατικότης, τόλμη, ἀνησυχία, πειθῶ. Εἶναι ἰκανότης νὰ ἀντιλαμβάνεται ὅτι οἱ ἄνθρωποι ὑποκινοῦνται διαφορετικὰ σὲ διαφορετικὰς περιπτώσεις καὶ σὲ διαφορετικὰς καταστάσεις. Εἶναι ἰκανότης νὰ ἐμπνέῃ καὶ νὰ ἐμψυχώνῃ τὰ μέλη τῆς ὁμάδος. Εἶναι ἰκανότης νὰ ἐπιλύῃ τὰ προβλήματα ποὺ τυχὸν προκύπτουν καὶ νὰ δημιουργῇ τὸ κατάλληλο κλίμα γιὰ ὑποκίνησι σὲ ἐθελοντική, πρόθυμη, ἀποτελεσματικὴ συνεργασία πρὸς ἐπιτέλεσι ἔργου.

Χαρακτηριστικὰ μιᾶς ἡγετικῆς ἰσχυρῆς παρουσίας εἶναι ἀκόμη: ἰκανότης ἐπικοινωνιακή, ἰκανότης λήψεως ἀποφάσεων, ἰκανότης προσαρμοστικότητος (Leithwood/Montgomery, 1986). Ἐπίσης, νὰ ἔχῃ ἰδέες καὶ νὰ συνθέτῃ ἰδέες, νὰ ἔχῃ ὁράματα, νὰ ἀντιλαμβάνεται τὴν σημασία τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων, τὴν ἀνάγκη τοῦ σεβασμοῦ, τῆς ἀναγνωρίσεως, τῆς ἐπικοινωνίας, τῆς ἐνισχύσεως (West-Bernham, 1998).

Μπορούμε να αναλύσουμε περαιτέρω τα χαρακτηριστικά ενός ήγέτικού στελέχους, ως: Σωματικά (ήλικία, εμφάνισις), Κοινωνικού υποβάθρου (μόρφωσις, κοινωνική θέσις), Εύφυϊας (γνώσεις, όξυνοια, αποφασιστικότης), Προσωπικότητος (ένεργητικότης, ένθουσιασμός, αυτοπεποίθησις, άκεραιότης), Κοινωνικά (εύγένεια, γόητρο, δημοτικότης), Έργασίας (ύπευθυνότης, έπιμονή, πρωτοβουλία, προσαρμοστικότης). Ο ήγέτης έχει αναπτύξει ποικίλες δεξιότητες: τεχνικές, νοητικές, ανθρώπινες, ήτοι συνεργασίας, επαγγελματισμοῦ, συναισθηματικῆς νοημοσύνης (αυτοεπίγνωσις, αὐτορρυθμισις, ένσυναίσθησις).

Έτσι, ο άποτελεσματικός σχολικός ήγέτης: α) κατανέμει σωστά τὸ ἔργο τοῦ σχολείου, β) παρακινεῖ τοὺς εκπαιδευτικούς γιὰ ἀνάληψι δημιουργικῶν πρωτοβουλιῶν, γ) ἔχει ἀνοιχτὴ ἐπικοινωνία μὲ ὅλα τὰ μέλη τῆς σχολικῆς κοινότητος, δ) ἐνεργεῖ ὡς παράγων διοικητικῆς ἀναπτύξεως, ε) χειρίζεται σωστά τὶς διαφορὲς ἢ συγκρούσεις ποὺ παρουσιάζονται στὸ σχολεῖο, στ) ἀντιλαμβάνεται ἐγκαίρως τὴν σχολικὴ πραγματικότητα.

Όταν ο ήγέτης διευθυντής ένθαρρύνει τὸν εκπαιδευτικὸ γιὰ αὐτονομία καὶ καινοτομίες, αὐξάνει τὴν αὐτοπεποίθησι, τὴν αὐτοεκτίμησι, τὴν επαγγελματικὴ ἱκανοποίησι καὶ τὴν δημιουργικότητα τῶν εκπαιδευτικῶν (Smyth, 1989, Blase, 1994). Ἡ ένδυνάμωσις τῶν εκπαιδευτικῶν τοῦ σχολείου ἐπιτυγχάνεται δηλαδὴ μὲ τὰ ἑξῆς: α) τὴν ἐμπλοκὴ τους στὴν διαδικασία λήψεως ἀποφάσεων, β) τὴν διάθεσι τοῦ διευθυντῆ νὰ λειτουργήσῃ ἀποκεντρωτικά, γ) τὴν ένθάρρυνσι σὲ συλλογικὴ ἔργασία, δ) τὴν στήριξι καὶ ἀνταμοιβὴ τῶν προσπαθειῶν τους, ε) τὴν ένίσχυσι τῆς αὐτοεκτιμήσεώς των, στ) τὴν δημιουργία καταλλήλων δομῶν καὶ διαδικασιῶν, ἀπαραιτήτων γιὰ τὴν ὑλοποίησι τῶν στόχων τοῦ σχολείου.

ΣΥΖΗΤΗΣΙΣ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Ο ήγέτης διευθυντής εἶναι τὸ ἄτομο ποὺ ἀποτελεῖ τὴν κινητήρια δύναμι τῆς σχολικῆς μονάδος, ποὺ εἶναι σὲ θέσι μὲ τὰ ἐπιστημονικά, παιδαγωγικά, διδακτικά καὶ διοικητικά προσόντα καὶ ἐφόδια νὰ ἐπιφέρῃ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, ὥστε νὰ ἀναδείξῃ τὴν σχολικὴ μονάδα σὲ παράγοντα ἀλλαγῆς τῶν εκπαιδευτικῶν δρωμένων.

Καλεῖται νὰ εκπαιδευθῆ, νὰ ἀσκηθῆ, νὰ ἐπιμορφωθῆ μὲ τὴν τεχνικὴ τῆς Ὄργανώσεως καὶ Διοικήσεως, τῆς διαχειρίσεως σχολικῶν μονάδων, τοῦ χειρισμοῦ προβληματικῶν καταστάσεων. Παίρνοντας πληροφορίες ἀπὸ ἄλλα γνωστικά ἀντικείμενα καλεῖται νὰ ἀποκτήσῃ ὑψηλοῦ ἐπιπέδου τεχνικὲς καὶ τεχνολογικὲς ἱκανότητες, καὶ νὰ τὶς ἐφαρμόζῃ ἐπιτυχῶς στὴν σύγχρονη κοινωνία τῆς πληροφορίας.

Πρέπει νὰ γνωρίζῃ ὅτι ἡ συμμετοχικότης τῶν εκπαιδευτικῶν στὴν λήψι ἀποφάσεων ἔχει ἀπώτερο σκοπὸ τὴν βελτίωσι τῆς σχολικῆς διδασκαλίας καὶ

μαθήσεως. Στην λήψη αποφάσεων εφαρμόζεται ή αρχή τής συναινέσεως, τής συλλογικής ευθύνης και τής δημοκρατικότητας.

Ο διευθυντής τής σχολικής μονάδος κατέχει σήμερα μία περίοπτη θέση στα εκπαιδευτικά δρώμενα και συμμετέχει θεσμικά σχεδόν παντού, σε ό,τι αφορά στις σχολικές μονάδες. Για να διευκολυνθῆ στο τιτάνιο ἔργο του χρειάζεται βοήθεια και στήριξη από τὴν πολιτεία και τὰ θεσμικά της ὄργανα, ἀπὸ τοὺς εἰδικούς ἐπιστήμονες, ἀπὸ τοὺς συναδέλφους ἐκπαιδευτικούς και τοὺς γονεῖς ἀκόμα τῶν μαθητῶν. Ἡ προοπτική μάλιστα τοῦ σχολείου διαφαίνεται πῶς ἐντάσσεται σὲ ἓνα ἀποκεντρωμένο πλαίσιο, μὲ τὸν διευθυντὴ ὡς ρυθμιστὴ, μὲ τοὺς ἐκπαιδευτικούς ὡς ἐπαγγελματίες, τοὺς δὲ γονεῖς και μαθητὲς ὡς «πελάτες» καταναλωτὲς. Ὅδεύουμε πρὸς τὸ σχολεῖο τῆς «ἀγορᾶς», ὁπότε κρίσιμοι προβληματισμοὶ εἶναι σκόπιμοι.

Γιὰ νὰ ἔρθουμε στὴν ἑλληνική πραγματικότητα πού μᾶς ἐνδιαφέρει, ὅλα αὐτὰ προϋποθέτουν ὅτι στὴν Ἐκπαίδευσι ἀκολουθοῦνται οἱ ἀρχές πού ὀρίζει ἡ Παιδεία, ἀλλιῶς δὲν ἔχουν ἠθικὸ ἀντίκρισμα. Ἡ ἔννοια τῆς Παιδείας εἶναι καθαρὰ ἑλληνική ὑπόθεσις. Οἱ ἄλλοι λαοὶ ὁμιλοῦν γιὰ Ἐκπαίδευσι μόνον. Ἄλλο Ὑπουργεῖο Παιδείας ὅμως και ἄλλο Ministry of Education. Ὑπάρχει τούλάχιστον μιὰ ποιοτική διαφορά. Γι' αὐτὸ χρειάζεται ἀναδρομὴ και ἀναβάπτισις στὶς πηγές μας. Σημαντικὸ σύγχρονο βοήθημα ἀποτελεῖ τὸ ἔργον τοῦ Werner Jaeger «Παιδεία, ἡ μὀρφωσις τοῦ Ἑλλῆνος ἀνθρώπου» (1968), ὅπου λέγει πῶς «ἡ μὀρφωσις δὲν εἶναι δυνατὴ ἄνευ τῆς νοερᾶς εἰκόνας τοῦ ἰδανικοῦ ἀνθρώπου» (σελ. 36).

Ἡ ἐκπαίδευσις και τὸ ἐκπαιδευτικὸ σύστημα ὀφείλουν νὰ ὑπηρετοῦν τοὺς στόχους τῆς Παιδείας. Ὁ Σωκράτης λέγει, ὅτι μὲ τὴν Παιδεία ὀδηγοῦμε τὴν Ψυχὴ και τὸν Νοῦ τοῦ ἀνθρώπου νὰ ἀτενίσῃ τὸ ΑΓΑΘΟΝ. Καὶ μάλιστα, «τὴν τῆς ψυχῆς αὐγὴν εἰς αὐτὸ ἀποβλέψαι, τὸ πᾶσι φῶς παρέχον, και ἰδόντας τὸ ἀγαθὸν αὐτό, παραδείγματι χρωμένους ἐκείνῳ, και πόλιν και ἰδιώτας και ἑαυτοὺς κοσμεῖν τὸν ἐπίλοιπον βίον». Δηλαδή, Παιδεία και ἰδανική κοινωνία ἀνθρώπων συναρτῶνται ἄμεσα, κατὰ τὰ ἑλληνικὰ φωτεινὰ πρότυπα, τὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἔχουμε ἀπεμπολήσει.

Δύνανται ὅμως οἱ νέοι ἐκπαιδευτικοὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τοιαύτη γνῶσι, ἀφοῦ ἔχουν ἀποκοπῆ ἀπὸ τὴν ἑλληνική γλωσσική κληρονομιά μας ἔνεκα γλωσσικῆς ὑποβαθμίσεως; Ἡ Ἑλληνική (Greek) τοὺς φαίνεται ὡς ξένη γλῶσσα. Ἡ νεο-ἑλληνική (Modern Greek) μὲ τίς «ἀπλοποιήσεις» στὴν γραφὴ ἔχει ἀμβλύνει τὴν νοητική ἰσχὺ και ἔχει συγχίσει τὴν διάκρισι τῶν νέων μας γενικῶς. Ὅταν π.χ. τώρα γράφουμε «το μαθητὴ» ἢ «το διευθυντὴ», ἀντὶ «τον», συγχέεται τὸ ἀρσενικὸ μὲ τὸ οὐδέτερο (*πρὸς τί ὁ διωγμὸς τοῦ τελικοῦ νί;*).

Γραμματικοὶ κανόνες και Ὄρθογραφία στὴν Γλῶσσα (τὸ ἄρτιο λογισμικὸ νοήσεως αἰῶνων προόδου τοῦ Γένους) ἔως τὰ παρατακτικὰ προστάγματα τῶν Γυμναστικῶν ἀσκήσεων (νοητικὴ πειθαρχία και συντονισμὸς) ἐρρίφθησαν στὸν «καιάδα» τῆς ἀσχετοσύνης, ὁπότε ἀνερωτώμεθα σήμερα πῶς θὰ ἐμπνεύσουμε στοιχειώδεις κανόνες εὐταξίας και αὐτοπειθαρχίας στοὺς νέους μας, ἐνῶ φθάσαμε

ήδη να μιλάμε για σχολική ...βία. Οφείλουμε να επανεξετάσουμε την θεμελίωση της Παιδείας, για να στηριχθεί το έποικοδόμημα που μελετούμε ένταυθα.

Άς μελετήσουν οι ειδικοί επιστήμονες την σχέση της (γνησίας) Έλληνικής με την ανάπτυξη των Άρετών (σωφροσύνης και κοσμιότητας, μεγαλοπρέπειας και εύταξιας, ανδρείας, καρτερίας, φιλοτιμίας) και ειδικότερα της αυτοπειθαρχίας, μήπως δυνηθούμε και ανακάμψουμε, και προετοιμάσουμε τους νέους του τόπου μας προς μια καλύτερη κοινωνία με κλασικές Άξεις. Για να πιάσει έν τέλει τόπο ή ήγεσία, ό ήγέτης και ή άποτελεσματικότητά τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πασιάρδης, Π. (1994) *Αποτελεσματικός Διευθυντής: Αυτοαξιολόγηση των αναγκών των Διευθυντών σχολείων Δημοτικής Εκπαίδευσης στην Κύπρο*. Στο «Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τ.26. Θεσσαλονίκη
- Σαϊτης, Χρ. (1992) *Οργάνωση και Διοίκηση της Εκπαίδευσης –Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα
- Στραβάκου, Π. (2003) *Ο Διευθυντής της Σχολικής Μονάδας Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*. Θεσσαλονίκη
- Blase, J. (1994) *Empowering Teachers, What successful Principals do*. California
- Kimbrough, R., Burkett, Ch. (1990) *The Principalship, Concepts and Practices*. Boston, London, Toronto
- Floesner, W. (1984) *Der Schulleiter als didaktisch-pädagogischer Berater*. Braunschweig
- Jaeger, W. (1968) *Παιδεία*. Αθήνα (Δ' έκδοσις)
- Johnson, D., Johnson, R. (1989) *Leading the cooperative school*. Edina, Minn.
- Leithwood, K., Montgomery, D. (1986) *Improving Principal Effectiveness, The Principal Profile*. Toronto
- Meyer, H. (1997β) *Schulpädagogik, Band II: Für Fortgeschrittene*. Berlin
- Neuberger, O. (1995) *Führen und geführt werden*. Stuttgart
- Smyth, J. (1989) *Critical Perspectives on Educational Leadership*. London, New York.
- West-Bernham, J. (1998) *Leadership and Professional Development in Schools, How to Promote Techniques for Effective Professional Learning*. Great Britain
- Wissinger, J. (1996) *Perspektiven schulischen Führungshandelns*. Weinheim-München